

Persdienst van de Eerste Minister

Verhofstadt - Ratificatie van de Europese grondwet

(2005-05-19)

*Ratificatie van de Europese grondwet.
Interventie van de Eerste Minister.
Kamerdebat, 19 mei 2005*

Ik verheug mij in de aanwezigheid van de ambassadeurs van de andere lidstaten. Dit is een getuige van onze lotsverbondenheid en draagt mijn waardering weg.

Ten tweede verheugt het mij ten zeerste dat de Kamer op een positieve wijze is ingegaan op de uitnodiging van de Regering om aan de ratificatie van de Europese Grondwet prioriteit te geven en ervoor te zorgen dat België door vroegtijdig te ratificeren een positief signaal uitzendt. Ik druk de stellige hoop uit dat de parlementaire vergaderingen van de Gewesten en Gemeenschappen eenzelfde belang zullen hechten aan een spoedige ratificatie.

Wij stemmen ten volle in met de Europese Grondwet. Het is de uitdrukking van ons geloof in de noodzaak van een verdere Europese integratie.

Op heden hebben een zevental landen de grondwet geratificeerd (Hongarije, Litouwen, Slovenië, Italië, Griekenland, Slowakije en Spanje). Rond het einde van deze maand wordt verwacht dat Oostenrijk en Duitsland deze groep zullen vervoegen en we kijken hoopvol naar de referenda die binnen een paar weken in Frankrijk en Nederland zullen worden gehouden.

Het zou ons bedroeven dat het resultaat van zoveel inspanningen die werden geleverd sedert de oprichting van de groep van Laken teniet zou worden gedaan.

We mogen niet vergeten dat wat nu voorligt - en sta me toe om de term Europese Grondwet te gebruiken - een unicum is.

Het voorbereidende werk van de groep van Laken heeft de aanzet gegeven tot de verklaring van de Europese Raad van Laken die op haar beurt de Europese Conventie heeft opgericht.

Op een innovatieve wijze werd een constituerende oefening gehouden waarbij gans Europa werd betrokken : de vertegenwoordigers van de parlementen van de nationale lidstaten, de Europarlementsleden, de vertegenwoordigers van de regeringen en de verschillende Europese instellingen. Er werd intensief gewerkt en nog breder geconsulteerd. De transparante wijze waarop de Conventie is verlopen, mag als baanbrekend worden beschouwd. Het resultaat van de Conventie overtrof vrijwel alle verwachtingen. Het heeft op een doordringende wijze de werkzaamheden van de Intergouvernementele conferentie beïnvloed en een precedent geschapen voor toekomstige verdragsaanpassingen.

Ik breng hulde aan al degenen en in de eerste plaats aan de voorzitter en de vice-voorzitters die van de Conventie een succes hebben gemaakt en de taak van de IGC hebben verlicht.

Het resultaat, de Europese Grondwet zoals nu voorligt, beveel ik ten stelligste ter ratificatie aan. Hij beantwoordt in grote mate aan de ambitie die we ons van in het begin hadden gesteld.

Wie had geloofd een paar jaar terug dat we effectief een grondwet voor de Europese Unie zouden realiseren ? Dat het Grondrechtencharter zou worden geïntegreerd in het grondwettelijke verdrag ? Dat de pijlerstructuur, ontstaan uit de compromissen van Maastricht zou worden uitgewist ? Dat de functie van Europese Minister van Buitenlandse Zaken zou worden gecreëerd ? Dat de band met de nationale parlementen zou worden aangehaald en aldus er een nieuwe toets zou worden ingevoerd om de subsidiariteit te controleren ? Dat de bevoegdheden van het Europees Parlement verder zouden worden uitgebreid via voornamelijk de uitbreiding van de medebeslissingsmethode ? En dat er, ook na de bij sommigen verguisde 'pralinentop' op vlak van defensie verdere belangwekkende vooruitgang zou worden geboekt ? En dit met inbegrip van vormen van versterkte samenwerking. Dat er voor de wankelende compromissen van Nice betere oplossingen zouden worden gevonden ten einde te komen tot een democratische en meer werkbare besluitvorming in de Raad en de

samenstelling van de Europese Commissie ? Tegelijk werden de wetgevende instrumenten drastisch vereenvoudigd.

M.a.w. een groot deel van onze ambitie is beloond geworden. Niet op alle punten natuurlijk. Het ware mooier geweest dat er nog meer gekwalificeerde meerderheid werd voorzien met name op vlak van fiscaliteit en sociaal beleid. Het ware beter geweest dat er makkelijker methodes werden uitgewerkt om bepaalde onderdelen, met name het deel over de beleidsdomeinen, aan te passen. Het ware ook wenselijk geweest een sterkere impuls te geven om de Unie van de nodige autonome financiële middelen te voorzien. Toekomstige onderhandelingen over de financiële perspectieven zouden erdoor vergemakkelijkt worden.

Maar het belangrijkste is gevrijwaard en werd versterkt ; met name een Europese Unie waar de communautaire methode werd gevrijwaard en waar de Europese Unie wordt klaargestoomd om werkbaar te blijven gedurende de komende decennia. Zonder enige twijfel moeten we erkennen dat met deze Grondwet de Unie democratischer, efficiënter en transparanter zal worden. Niemand kan dit betwisten. Degene die dit doet heeft het verkeerd begrepen of is van slechte wil.

Waarom dan nog de vragen en twijfels ? Waarom nog de opstoot van kritiek ?

Ik kan begrijpen dat de symbolwaarde die schuilgaat achter de terminologie grondwet of achter het invoeren van nieuwe symbolen voor de Unie voor sommigen onvoldoende is. Ik kan ook begrijpen dat de uitbreiding bij sommigen voor pleinvrees zorgt. Tevens is het zo dat de Unie niet « wezenlijk » zal veranderen de eerste dag nadat de Grondwet in voege treedt. Het effect zal niet zo tastbaar zijn zoals met het invoeren van de Euro of het afbreken van de grenzen. Maar met het verstrijken van de tijd zal blijken dat de Europese landen hechter samenwerken, dat de instellingen tegen hun taak opgewassen zijn en dat de burgers en ondernemingen een meerwaarde hebben aan deze Europese Unie die een antwoord kan bieden aan vragen die de nationale grenzen overschrijden. Vandaar ook dat de informatiecampagne (op radio, in kranten en tijdschriften, via website en postkantoren) die binnen een aantal dagen van start zal gaan, haar nut heeft.

Er is immers een verdere pedagogische aanpak nodig om in alle sereniteit de inhoud van de grondwet uit te leggen en de waarde en betekenis van de grondwet in de praktijk om te zetten.

Over de betekenis en de inhoud van deze grondwet is al heel wat gezegd. Terecht en onterecht. Juist en volledig naast de kwestie. Er wordt in sommige landen aan informatie en desinformatie gedaan. Sommige bedenkingen bij het Europese gebeuren, zij het uitbreiding of socio-economische ontwikkelingen worden aan de Grondwet toegedicht, daar waar deze in feite louter en alleen voortspruiten uit de vroegere beslissingen of het gevolg zijn van de huidige wetgeving.

Er wordt gespeculeerd over een mogelijk alternatief. Een plan B. Zouden we niet beter af zijn zonder deze grondwet en bij een 'neen' een beter resultaat in een nieuwe onderhandeling kunnen bereiken ? Eerlijk gezegd, ik ben overtuigd van niet. Er is geen alternatief of plan B. Een heronderhandeling zou ongetwijfeld niet tot andere en betere oplossingen leiden. Het opbreken van het verdrag zou het moeizaam gevonden evenwicht tussen kleine en grote lidstaten, tussen nieuwe en oude, tussen progressieve en conservatieve, tussen lidstaten die meer de communautaire en zij die meer de intergouvernementele toer willen opgaan, aan diggelen gooien.

De Grondwet zorgt immers voor een kader dat de Europese Unie en haar lidstaten de mogelijkheden zal bieden zich verder te ontwikkelen. Het is geen eindpunt, maar een nieuw begin. Dit resultaat in vraag stellen, is vragen om problemen, is smeken om achteruitgang. Het zou Europa verzwakken. Het zou voor paralyse zorgen. Het zou de vooruitgang die we nu boeken ook voor wat betreft het sociaal-economische, ongedaan maken. En België weet waarover het praat, want we hebben ons steentje hiertoe bijgedragen onder andere met het bekomen van de horizontale sociale clausule en de introductie van een juridische basis voor de diensten van algemeen belang.

Het komt natuurlijk aan elke lidstaat toe om volgens de eigen procedures een beslissing tot goedkeuring te nemen. Dit respect moeten we opbrengen. Maar met uw instemming heden, ben ik ervan overtuigd dat U een juiste beslissing zal nemen die inspirerend kan werken voor andere lidstaten. Ik dank U.

Voor meer informatie:

*Kanselarij van de Eerste Minister
Persdienst*

*Wetstraat 16
1000 Brussel*